Müzik beğenisindeki değişkenlerin ve ölçütlerin çokluğu, bu konuda farklı disiplinlerde yapılan binlerce araştırmanın temel nedenidir. Müzik beğenisini tanımlama yolunda verilen uğraşların hiçbir zaman net şeyler ortaya koyamayacağı kesin. Buradaki ölçütlerin çokluğu yeterli kanıt: ses güzelliği, ezgi güzelliği, entonasyon, şarkı sözleri, müziğin insanda yani hafızada canlandırdığı şeyler, insana anımsattıkları, müzik kaydının ustalığı, çalgılama, performans ustalığı, seslendiricinin kimliği ve sosyal yaşamdaki duruşu, müzik dinlenilen ortam, eğitim, aile, sosyal çevre, kültürel kimlik. Müzikoloji, psikoloji, psikiyatri ve nöroloji gibi alanlarda yapılan duygu ya da kültürel kimlik odaklı çalışmalarda araştırmacıların ulaştıkları sonuçların hala tartışılıyor olması ve aslında bir yerde kesin sonuçlara ulaşılamaması da bu etkenlerin gücünü ortaya koyuyor; elbette bunların değişkenliklerini de. Beğenilen ya da beğenilmeyen bir müziğe beynin verdiği tepkilerin fMRI (functional magnetic resonance imaging) yardımıyla incelendiği bu çalışma her iki alana da; kültürel kimlik ve duygulanmaya odaklanmıştır. Müzik ve tıp bilimlerinden araştırmacıların ortaklaşa çalıştığı bu konu, dünyada bu alanda yapılan ilk fMRI çalışmasıdır.

facebook.com/gecekitapligi
9 786054 942886

Müzik Beğenisinde Kültürel Etkenler
Bir fMRI Çalışması

Müzik Beğenisinde Kültürel Etkenler

Bir fMRI Çalışması

Gülay Karşıcı

gece kitaplığı

MÜZİK BEĞENİSİNDE KÜLTÜREL ETKENLER: BİR fMRI ÇALIŞMASI

Gece Kitaplığı: 91 • Araştırma: 22
Genel Yayın Yönetmeni • Yaşar Hız
Editör • İsmail Doğan
Kapak Tasarım & Dizgi • Ferhat Çakır
Birinci Basım • © Kasım 2014
ISBN • 978-605-4942-88-6

© copyright
Bu kitabın yayın hakkı Gece Kitaplığı'na aittir.
Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin almadan hiçbir yolla çoğaltılamaz.

gecekitapligi@gmail.com

Baskı & Cilt
Son Çağ
Sertifika No: 25931

ÖZET

Bu tez çalışmasında kişinin bir müzik parçasını "beğenip-beğenmediğini" ifade etmesindeki etkenler incelendi ve katılımcıların tepkilerinin beyinde izlenebilirliği araştırıldı. Dört farklı türde müzik örneği 22–37 yaş aralığında, sağlıklı, sağ el baskın on bir kadın, on üç erkek toplam yirmi dört katılımcıya fMRI (fonksiyonel manyetik rezonans görüntüleme) çekilirken dinletildi ve aktif olan beyin bölgeleri belirlendi. Daha sonra katılımcılarla görüşmeler yapılarak kişilerin kültürel geçmişleri, müzik beğenileri ve dinletilen müzikleri beğenip-beğenmediği belirlendi. En sonra da katılımcıların ifade ettiği müziksel tercihler ve dinletilen müzik örneğini beğenme durumu ile fMRI taramasından çıkan beyin görüntülerinin sonuçları karşılaştırıldı.

"Müzik beğenisi" ile "beyin" arasındaki ilişkiyi araştıran bir çalışmanın olmaması ve insanın "müziği beğenme / beğenmeme" işlemiyle ilgili beyin bölgelerinin henüz belirlenememiş olması bu tezin kısıtlılıklarındandır. Bu konuya da odaklanmaya çalışılan bu tezde, fMRI çekiminde belirlenen bazı beyin bölgelerinin literatürle karşılaştırıldığında bu işlemle ilgili olduğu tahmin edilse bile bu kanıtlanamadı. Kültürel etkenlerin müzik beğenisine olan katkısının ve insan beyninde "müziği beğenme" bölgesinin belirlenmeye çalışıldığı bu tezde; istatistiksel olarak anlamlı